

A

akademikerne

Tariffkonferanse Juristforbundet

7. mars 2025

Glidning og overheng – forklar værdsåsnill!

- Rammen for oppgjøret:

- Overheng

- Tariff tillegg

- Glidning

Overheng

Betegnelsen på forskjellen mellom gjennomsnittslønn i et kalenderår og lønnsnivået ved utgangen av året.

Hvis alle lønnstillegg ble gitt med virkning fra 1. januar, ville lønnsoverhenget per definisjon være null.

Lønnstillegg som gis sent på året, fører til større overheng enn tillegg som gis tidlig på året.

Størrelsen på overhenget kan variere betydelig, både fra sektor til sektor og fra år til år.

Overheng – noen eksempler

- Kari har en årslønn på kr. 600 000,-
- 1. juli 2024 får Kari kr. 50 000,- i lønnstillegg
- 31. desember har Kari da en årslønn på kr. 650 000
- Gjennomsnittslønnen for Kari i 2024 er kr. 625 000
- I 2025 får ikke Kari noe lønnstillegg
- Gjennomsnittslønnen til Kari i 2025 er kr. 650 000
- Overhengen for Kari inn i 2025 er da kr. 25 000

Overheng – noen eksempler

- Sentrale parter blir enige om at 6 prosent av lønnsmassen avsettes til kollektive lokale forhandlinger pr. 1 mai.
- Det er 8 måneder igjen av året – så hva blir årsvirkningen av dette?
- $6 \cdot 8 / 12 = 4$
- Overhengen inn i neste år blir da 2 prosent, som fremkommer ved at vi tar 6 prosent, som var avsetningen, og trekker fra årsvirkningen på 4 prosent.

Glidning

- Lønnsutvikling som skyldes andre tillegg enn de som blir avtalt/forhandlet frem som en del av et tariffoppgjør, det vil si differansen mellom avtalte tillegg og målt lønnsvekst i ettertid.
- Eksempel på glidning kan være lønnstillegg gitt for å beholde ansatte, ansiennitetsopprykk og lønnsendringer som følge av nyansettelser/turnover.
- Sammensetningseffekter

Rammen i oppgjørene

2023

Overheng	1,3 prosent
Tariff tillegg	3,5 prosent (5,3 prosent)
Anslått glidning	0,4 prosent
Ramme	5,2 prosent

2024

Overheng	2,6 prosent
Tariff tillegg	1,8 prosent (2,7 prosent)
Anslått glidning	0,8 prosent
Ramme	5,2 prosent

Resultatet i oppgjørene

2023

Overheng	1,3 prosent
Tariff tillegg	3,5 prosent (5,3 prosent)
Glidning	1,2 prosent
Årslønnsvekst	6,0 prosent

2024

Overheng	2,6 prosent
Tariff tillegg	1,6 prosent (2,7 prosent)
Glidning	0,8 prosent
Årslønnsvekst	4,9 prosent

Forutsetninger for mellomoppgjøret

- Anslag på rammen fra frontfaget
 - Økonomiske utsikter
 - Virksomhetenes lønnsomhet
- TBUs prisanslag
 - Anslår veksten i KPI til 2,5 prosent i 2025
 - Usikkerhet knyttet til valutakurs, energipriser og internasjonal økonomi
- Overheng
- Antakelser om glidning

Lønnsvekst, glidning og overheng i staten 2024 under ulike forutsetninger.

Staten samlet:

Årslønnsvekst	5,4 prosent
Glidning	1,2 prosent
Overheng inn i 2025	1,4 prosent

Staten uten forsvaret:

Årslønnsvekst	4,9 prosent
Glidning	0,7 prosent
Overheng inn i 2025	1,5 prosent

Lønnsvekst, glidning og overheng i staten 2024 under ulike forutsetninger.

Akademikerne og Unio sin avtale:

Årslønnsvekst 4,9 prosent

Glidning 0,8 prosent

Overheng inn i 2025 1,6 prosent

LO Stat og YS Stat sin avtale:

Årslønnsvekst 6,1 prosent

Glidning 1,8 prosent

Overheng inn i 2025 1,3 prosent

Lønnsvekst, glidning og overheng i staten 2024 under ulike forutsetninger.

Akademikerne og Unio sin avtale uten forsvaret:

Årslønnsvekst 4,9 prosent

Glidning 0,8 prosent

Overheng inn i 2025 1,7 prosent

LO Stat og YS Stat sin avtale uten forsvaret:

Årslønnsvekst 5,1 prosent

Glidning 0,6 prosent

Overheng inn i 2025 1,3 prosent

Lønnsvekst, glidning og overheng i staten 2024 under ulike forutsetninger.

Akademikerne og Unio sin avtale – dersom virkningstidspunktet var 1. mai:

Årslønnsvekst	5,1 prosent
Glidning	0,7 prosent
Overheng inn i 2025	1,4 prosent